

Til fylkesmannen i Vestland/ Lindås kommune

Me viser til offentleggjering av godkjend kommunedelplan for Knarvik-Alver-Alversund, plan-ID 1263-201701, på heimesidene til Lindås kommune 27. november.

Me forstår det slik at det normalt sett ikkje er høve for privatpersonar å klage på ein kommunedelplan. Når me likevel fremjar denne klagen, er det fordi me meiner me er part i saka og difor skal ha klagerett. Det er to grunnar til dette.

#18

Den første er knytt til arealet som ligg inne i plankartet som #18. Dette arealet var opphavleg regulert som LNF. Det er framleis regulert som LNF, men med to sentrale endringar. Den eine er at det no er sett inn omsynssone friluftsliv, den andre at det ligg inne ei føresegn. Denne føresegna gjer at Lindås kommune har heimel til å oreigne.

Normalt sett må kommunen lage ein områdereguleringsplan for å kunne oreigne. I prosessen med ein reguleringsplan vil grunneigar ha status som part i saka, med dei rettar som følgjer med det. I dei juridiske føresegnene til kommunedelplanen, 2.2.1 'Unntak frå krav om reguleringsplan' er det lista kva vilkår som må oppfyllest for å få unntak frå reguleringsplan. Sjå gjerne også 3.3.2 om friområde, der tiltak kan gjennomførast utan reguleringsplan.

Fordi område #18 har omsynssone friluftsliv og ligg på LNF, må ein vente at tiltaka som er ønskt gjennomførte i området er av relativt lite inngripande karakter og små i omfang. Så små, at ein kan vente at dei vil falle inn under desse unntaka, og at kravet om områdereguleringsplan fell bort.

Dersom dette er tilfelle, vil kommunedelplanen vere det lågaste plannivået som regulerer endringa og dermed tilgangen til oreigning. Då skal grunneigar ha status som part i saka. Viss ikkje, har grunneigar i realiteten mista rettane sine, særskilt til klage og informasjon om saksgang. Det er problematisk, og me har store vanskar med å sjå korleis ein kan unngå at dette vil skje her.

Klage 1

Grunneigar har ikkje hatt status som part i denne saka. Me meiner det er eit klart brot på rettane våre. Me ber difor om at me får status som part i saka og at område #18 vert oppretthalde som LNF, utan omsynssone friluftsliv og utan føresegn.

Omfang

Den andre grunnen til at me meiner me er part i saka, er omfanget. For all del, me ser at det er lagt ned eit stort arbeid og at planen rår mange. Likevel; som grunneigarar av store areal nær Knarvik (Knarvik er bygd på utmarkene til Isdal og Gjervik felles), er både dei økonomiske verdiane og omfanget av tiltak som rår eit lite fellesskap svært store. Avhengig av planstatus vil areala våre som er inkludert i planområdet, fleire med heimel til oreigning, kunne ha ein økonomisk verdi på fleire hundre millionar. Det er mykje på få bruk, og store delar av areala våre er utsett for ei endring i planstatus.

Under har me lista dei endringane me meiner særskilt rår oss. Det er også eit godkjent innspel om LNF spreidd næring på Isdal, som me ønskjer å oppretthalde. I tillegg til lista under har kvart bruk noko eigedom utanom felleseige. Det har me ikkje tatt med her, då det vil kunne vere samanliknbart med det andre privatpersonar vert råka for i ein slik prosess. Det er altså dei store felles ressursane som gjer at omfanget vert stort og som gjer at me får ei urimeleg stor belastning.

Areala våre var i det store og heile regulert som LNF i førre plan og er omfatta på denne måten i KDP KAA 2019-2030:

- #18 LNF omsynssone friluftsliv
- #10 Kyststi omsynssone friluftsliv
- LNF over Isdalfjellet/Indregardsfjellet omsynssone friluftsliv
- LNF mot Langevatnet omsynssone friluftsliv (grunneigar er i ferd med å byggje skogsveg for uttak av skog, og ønskjer omsynssone skogbruk. Innspel avvist, til trass for at den berre vil vare nokre år, og bygging av skogsvegen både hjelper utbyggjarar i Knarvik ved å ta i mot fyllmassar og gir turgåarar ein skogsveg til bruk i framtida)
- Areal sett av til E39. Det har vore to trasear som er på våre areal eller i svært stor grad vil påverke oss. Politisk vart omsynssone kulturminne tatt ut av plankartet. Hordaland fylkeskommune har levert motsegn til dette, slik at den no er inne igjen.
- Eit mindre areal nær rundkøyringa til Alverflaten, noko som truleg vil auke presset frå friluftsliv på utmarka
- Den trondhjemske postvei som går gjennom tunet, og som har litt uklare grenser og konsekvensar for det daglege livet i tunet

Planprosessen

Planprosessen har i liten grad opna for at me har kunna verna om eigne interesser. Sakshandsamar kalla inn til eit møte i ein tidleg fase av planarbeidet (september 2018). Frå Lindås kommune si side fekk me opplyst at innkallinga hadde gått til 185/1-7, men berre to av bruka hadde mottatt denne. Fire av bruka møtte på møtet, etter intern ringerunde mellom grunneigarar. Etter dette har ikkje Lindås kommune tatt initiativ til kontakt vedkomande kommunedelplanen. Såleis var omfanget og innhaldet som blei lagt ut til 1. gongs høyring noko overveldande. Høyringa var delvis overlappande med høyringsperioden til områdereguleringsplanen for Lonena (sjå også klage på vedtak 1263-201610), der delar av areala våre har blitt inkludert politisk, og begge delar er lagt til sommarferien. Den totale arbeidsmengda knytt til planarbeidet er difor stort og tyngande innanfor ein relativt kort periode, det faglege krevjande, og dessutan vanskeleg tilgjengeleg for lekfolk. Når 2. gongs høyring heller ikkje har vorte gjennomført, har det å skulle verne om interessene våre, vore vanskeleg.

I høyringsuttalen vår kommenterte me plankartet kommunen har på nettsidene sine. Dette er tungt å laste ned. Det er nær umogleg å få overblikk over totalen som råkar oss, samstundes som ein skal vere sikker på at me har fått med alle detaljane. Lindås kommune argumenterer for at det må vere slik, fordi heile planområdet med alle plankrav skal inkluderast i kartet. Dei ber oss ta kontakt for papirkart i A0. Sakshandsamarar i Lindås kommune er lette å be når det gjeld dette, og tilbyr raskt slike kart når me tar kontakt. Det er me heilt avhengige av. Når me likevel tek dette opp, er det fordi endringane og omfanget av planane på våre areal er så store, at heller ikkje dette er tilstrekkeleg. Detaljane forsvinn, og på same måte som planleggjarane har brukt lang tid på å leggje inn føresegnar og merknader i kartet, må me bryte det opp for å finne alt og vurdere kva det inneber for oss. Det er mange kodar, nivå og grenser å setje seg inn i. Dei tekniske løysingane til Lindås kommune er ikkje gode nok til å få ei fullgod oversikt over kontaktpunkta mellom planen og egedomen vår.

Ein planprosess er ikkje berre ein måte for kommunen å leggje sine planar og føringar på. Det er også ein måte å informere innbyggjarar, næringsliv og organisasjonar om kva dei kan vente gjennom dei næraste tiåra. På godt og vondt må me som innbyggjarar og grunneigarar gjere våre vurderingar for kva rolle me ønskjer å ta i desse samfunnsendringane. I saksframlegget (s.6) vert prosess og tidsskjema kommentert: *Arbeidet med desse planane er påverka av tidsfaktoren og målet om endelig vedtak før kommunestyret i Alver kommune blir konstituert. Rådmannen ser at dette har utfordra måten å gjennomføre slike planprosessar på. Ideelt sett skulle ein brukt lengre tid til å handtere, kvalitetssikre og avklare fleire av merknadane som er kome inn, men omsynet til å sikre eit endeleg vedtak av planen i Lindås kommune er vektlagt tungt.* Dette er uheldig og det ekskluderer innbyggjarar frå å ta ein aktiv del i samfunnsutviklinga. Med så omfattande endringar som er venta i

og rundt Knarvik, ønskjer me som ein stor grunneigarar å ta ein aktiv del i dei endringane som vil kome.

Landbruk

Særskilt meiner me at landbruket må vera ein del av denne utviklinga. Isdal er i dag eit landbruksområde som er i full drift. All innmark vert slått eller beita. Samstundes ønskjer me å utnytte utmarka betre. Ny klaveteknologi opnar for beitedyr på utmark, og er sett i bestilling. Det kjem geiter i utmark i løpet av våren. Skogsveg for uttak av skog er under bygging. Dette vert gjort i fellesskap. Fleire nye eigarar gjennom generasjonsskifte eller kjøp, og rehabilitering og oppgradering av bygningsmasse dei seinaste åra ber bod om at me ønskjer å vera her, og at me ønskjer å delta. Fordi me eig store ressursar saman, vil me kunne samarbeide om å drive eit aktivt og moderne landbruk som er tilpassa folkeveksten rundt. Landbruk og kulturlandskap er ein verdi for friluftslivet. Innbyggjarane i Knarvik by må lære seg verdien av landbruk og det å omgåast dyr som noko naturleg. Dette handlar om å ta vare på kunnskap og forståing for natur, dyr og matkultur, og ikkje berre om friluftsliv i seg sjølv. Det kan me få til her. Dyrevelferd og lågare klimaavtrykk er to andre gode argument for styrka norsk landbruk. Premissane i denne planprosessen har i det store og heile vore basert på andre sine interesser, og bidrag frå det norske landbruket er i liten grad løfta.

Heile egedomen vår, gardsområde med inn- og utmark har fram til no vore lagt ut som arealbruksføremål landbruk- natur og friluftsliv (LNF) og det burde eigentleg vore nok for Lindås kommune. Landbruk, natur og friluftslivinteressene er tekne i vare på like vilkår. Tendensen i samfunnet er at allemannsretten vert sterkare. Dette kjenner me godt til, og opplever stort press frå turgåarar, på innmark og utmark - heile året. I samarbeid med Knarvik idrettslag og skuleelevar med vaktmester som valfag, har me difor starta klopping og tilrettelegging av stiar. Me ser behovet for kanalisering av og tilrettelegging for turgåarar. Det er positivt at kommunen ser behovet for tilrettelegging, men uheldig at kommunen er så lite opptekne av landbruksinteressene.

Me drøftar gjerne tiltak for å ta vare på natur og for å leggje til rette for friluftsliv. Me meiner også at eit moderne landbruk skal gjere nettopp dette. Ein dialog og søknad om SMIL-midlar vil vere ein måte å vurdere dette nærare på. I annan kommunikasjon med kommunen har me nemnt LivOGLyst, og meiner metodikken kan vere tenleg i Knarvik. I ein moderne by som Knarvik vil verta, med låge utslepp og lite forureining, må det kunne drivast framtidretta landbruk nær byen. Kombinasjonen av landbruk, natur og friluftsliv vil opne for langt meir spanande, framtidretta og tverrfaglege løysingar enn eit einskapleg fokus på friluftsliv vil.

Klage 2

Me håpar me har fått fram omfanget denne planen har for oss som grunneigarar, og at prosessane har vore prega av mangel på tid og medverknad. Planen vil ha langt større økonomiske og praktiske konsekvensar for oss enn for dei fleste andre som vert råka av denne planen. Me ber difor om at me får status som part i saka, at areala våre vert oppretthaldne som LNF utan omsynssoner friluftsliv, og at heimlar til oreigning vert fjerna.

Med helsing

Aina Isdal Haugland
For Isdal felles 185/1-7